

**INFORMACE
O PŘIJATÝCH OZNÁMENÍCH
NA PROTIKORUPČNÍ LINKU,
ELEKTRONICKOU ADRESU
A DO PROTIKORUPČNÍ SCHRÁNKY

ZA ROK 2019**

OBSAH

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST	2
1. ÚVOD	3
2. OBECNÉ SHRNUTÍ.....	3
3. ZPŮSOB VYHODNOCENÍ	4
4. ZÁVĚR	6

ZÁVAZNOST A ÚČINNOST

Materiál je informativního charakteru.

Informace byla vypracována za období od 1. ledna do 31. prosince 2019 na základě údajů získaných z databáze „Evidence přijatých oznámení o korupci“.

Dokument se zveřejňuje na webových stránkách Ministerstva financí.

1. ÚVOD

Boj s korupcí definovala vláda jako jednu ze svých priorit. Za tímto účelem přijala strategické materiály a preventivní opatření k potírání protiprávních a korupčních praktik, které by měly přispět ke zlepšení právního prostředí a celkové kultivace veřejného prostoru.

Jedním z protikorupčních opatření ve státní správě, které přijalo Ministerstvo financí (dále jen „ministerstvo“), bylo zavedení speciální protikorupční telefonní linky 257 043 800, která kromě samotného ministerstva cílí i na finanční a celní správu, Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových a další rezortní organizace. Souběžně se speciální telefonní linkou zřídilo ministerstvo také elektronickou adresu korupce@mfcz.cz a schránku pro podávání listinných oznámení. Schránka je umístěna ve vstupní hale ministerstva; tím je zajištěn přístup veřejnosti.

Uvedené kontaktní prostředky umožňují oznámit případy podezření z možného korupčního jednání zaměstnanců ministerstva a jeho rezortních organizací, jímž by se nedovoleně a nezákonně obohacovali prostřednictvím zneužívání svěřených pravomocí, nebo upozornit na nepravosti v rezortu ministerstva týkající se špatného hospodaření, podezřelých aktivit u veřejných zakázek nebo výskytu střetů zájmů.

Účelem zavedení a provozování těchto prostředků ministerstvem je vytvářet a posilovat prostředí odmítající korupci, zvyšovat důvěru v rozhodovací procesy ministerstva, zajistit transparentnost, která zvyšuje pravděpodobnost odhalení korupce a odrazuje od korupčního jednání, řídit korupční rizika, posilovat kontrolní mechanismy v oblastech s vyšším rizikem možnosti výskytu korupčního jednání a stanovit postupy při podezření na korupci.

Informace o telefonním čísle protikorupční linky, e-mailové adrese a schránce je zveřejněna na webových stránkách ministerstva na adrese: <https://www.mfcz.cz/cs/o-ministerstvu/sluzby-verejnosti/protikorupcni-linka-mf>. Na této adrese jsou umístěny rovněž zprávy o přijatých oznámeních za předchozí roky.

Telefonní linka se záznamovým zařízením, obsluhovaná odborem Analýza a hlášení nesrovnalostí, je plně automatická. V nepřítomnosti zaměstnance odboru a v mimopracovní době je linka přesměrována na systém hlasové schránky. Oznámení je možno podávat 24 hodin denně, a to v souladu s nařízením Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2016/679 o ochraně osobních údajů (GDPR). Oznamovatel je upozorněn, že hovor je nahráván po celou dobu jeho uskutečňování z důvodu zachování autenticity sdělených informací v nezměněné podobě. Oznamovatel má možnost svobodného rozhodnutí, zda souhlasí s nahráváním hovoru a se zpracováním osobních údajů. Protikorupční linka přijímá i veškerá podání či oznámení učiněná anonymně, aniž by způsob oznámení jakkoliv ovlivňoval důslednost prošetření korupčního jednání.

2. OBECNÉ SHRUTÍ

V roce 2019 bylo v databázi „Evidence přijatých oznámení o korupci“ evidováno celkem 50 oznámení (oproti 32 v roce 2018), z toho 16 telefonicky (oproti 10 v roce 2018), 34 na elektronickou adresu (ve srovnání s 21 oznámeními učiněnými tímto způsobem v roce 2018) a žádné do protikorupční schránky (oproti jednomu v roce 2018). Z celkového počtu přijatých oznámení v roce 2019 bylo 11 anonymních. Do celkového počtu přijatých hovorů na protikorupční linku nejsou zahrnuta taková volání, jakými byly omyly nebo případy, kdy osoba nevyčkala na spojení s operátorem.

Korupční prvky neobsahovalo v roce 2019 žádné oznámení.

Lze shrnout, že počet podání přijatých na protikorupční prostředky se vrátil na úroveň roku 2016 (přes pokles v letech 2017 a 2018). Současně lze konstatovat, že protikorupční schránka nebyla k podání oznámení v průběhu sledovaných let, kromě roku 2018, vůbec využita.

3. ZPŮSOB VYHODNOCENÍ

Jak již bylo zmíněno výše, v roce 2019 neobsahovalo korupční prvky žádné oznámení.

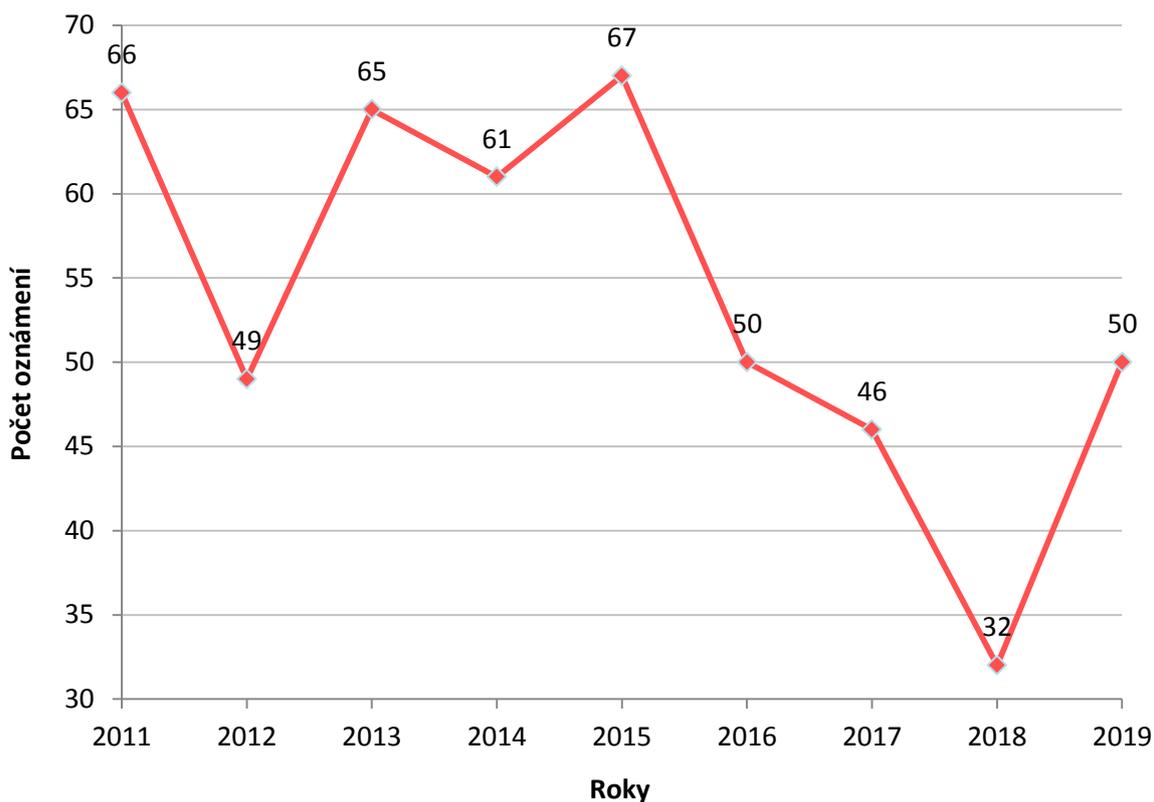
Oznámení na e-mailovou korupční adresu/do protikorupční schránky byla vyhodnocena jako podněty konkrétních nebo anonymních podatelů, upozorňující na porušování příslušných právních předpisů vztahujících se k veřejné správě. Tyto podněty byly z databáze „Evidence přijatých oznámení o korupci“ převedeny do databáze „Petice a stížnosti“ a následně předány věcně příslušným útvarům k posouzení, případně k prošetření v působnosti ministerstva nebo postoupeny k dalším opatřením věcně příslušným orgánům státní či veřejné správy. Takových podání doručených elektronicky bylo 34, z toho 27 se týkalo upozornění na daňové úniky, 1 daňového řízení, 4 souvisela s daňovou problematikou, 1 podání upozorňovalo na hospodaření místní samosprávy a 1 souviselo s řešením tíživé životní situace oznamovatele.

V roce 2019 bylo na protikorupční linku přijato 16 hovorů, které byly vyřízeny přímo odkazem na věcně příslušný orgán s vysvětlením jeho působnosti, neboť se jednalo zejména o dotazy různého charakteru, směřující do státní správy i samosprávy. V těchto případech bylo oznamovatelům doporučováno dotazy a oznámení adresovat věcně příslušnému správnímu orgánu nebo použít jeho protikorupční linku, případně elektronickou adresu. K působnosti rezortu ministerstva se vztahovaly dotazy související zejména s činností finanční správy. V této souvislosti obdržel volající patřičné informace o věcné působnosti s příslušnými kontaktními údaji.

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Protikorupční linka	32	9	8	19	28	15	15	10	16
E-mailová adresa	34	40	57	42	39	35	31	21	34
Schránka na listinná oznámení	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Celkem	66	49	65	61	67	50	46	32	50
Z toho anonymní	24	23	43	31	36	23	22	13	11

Tabulka č. 1 – Oznámení dle způsobu přijetí informace v letech 2011 – 2019

Rozmezí let 2011 až 2019 ukazuje, že trend využívání kontaktních protikorupčních prostředků ministerstva ze strany občanů od roku 2015 do roku 2018 klesal; v roce 2019 došlo opět k nárůstu oznámení; nadále však převládá elektronická forma, která se jeví uživatelsky nejkomfortnější.

Graf č. 1 – Celkový počet oznámení v letech 2011 - 2019

Nejvíce oznámení s podezřením na možné korupční riziko lze v souhrnu ve sledovaném období vztahovat v rámci rezortu ministerstva k finanční správě, kterou občané vnímají jako zasaženou korupcí.

Rok	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	Celkem
Ministerstvo	2									2
Finanční správa	1	4	3	0	1	0	1	1	0	11
Celní správa										0
ÚZSVM										0
FAÚ										0
KFA										0
SP-CSS										0
STC										0
Celkem	3	4	3	0	1	0	1	1	0	13

Tabulka č. 2 – Podezření na korupční jednání v rezortu ministerstva

4. ZÁVĚR

Z provedeného hodnocení a statistického přehledu vyplývá, že na ministerstvu ani v jeho organizačních složkách nebylo v roce 2019 oznámeno a detekováno korupční jednání nebo korupční riziko, které by ukazovalo na nepravosti nebo zneužití postavení v rozhodovacím a řídicím procesu a na selhání jednotlivých zaměstnanců rezortu.

Dosavadní zájem o činnost kontaktních protikorupčních prostředků ministerstva také signalizuje, že občané jsou primárně aktivní, aniž by jednoznačně rozeznali korupční znaky od běžných podání upozorňujících na porušení právních předpisů, či měli pro korupční jednání nějaké důkazy. Téma korupce se v oznámeních neobjevuje buď vůbec, nebo pouze výjimečně, a to jen velmi obecně. Ve většině případů oznamovatelé či podatelé vnímají korupci jako jev prostupující všemi oblastmi veřejného dění.

Protikorupční telefonní linka a e-mailová adresa byly i v roce 2019 využívány zejména k podávání podnětů vůči činnosti veřejné správy, v nichž občané upozorňovali na možné negativní jevy nebo chtěli získat právní poradenství v nekorupčních případech ohledně jejich soukromých a životních situací, či požadovali nasměrovat na jinou instituci, která se daným problémem zabývá. Tyto případy se skutečnou korupcí nespojují.

Počet relevantních volání na protikorupční linku ukázal, že volajícími nadále není zcela znám účel zřízení. Ministerstvo přesto tento komunikační kanál s veřejností pokládá za užitečný a potřebný, neboť slouží mj. i jako zdroj analytického materiálu o povaze a rozsahu korupce v rezortu ministerstva. Prospěšnost provozování linky se jeví také v tom, že volající dostávají rady, jak mají postupovat při uplatnění obecných stížností, čímž se zvyšuje povědomost občanů a orientace v právních předpisech vážících se ke státní správě.

Ochotě užívat ve větší míře protikorupční prostředky i přesto, že je plně respektováno právo na diskrétnost a ochranu zdroje v případě, že si oznamovatel nebo podatel nepřeje sdělit své jméno a kontakt, nadále může bránit pochybnost občanů o nezávislosti a serióznosti šetření především v případě stížnosti na úředníky a zřejmě i obavy před negativními následky jednání pracovního nebo služebního charakteru ze strany zaměstnavatele. Tyto obavy by měl rozptýlit připravovaný zákon o ochraně oznamovatelů a zákon, kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o ochraně oznamovatelů. Projednávání obou návrhů zákonů bylo na doporučení Legislativní rady vlády přerušeno; nyní probíhá zapracování ustanovení vyplývajících ze směrnice Evropského Parlamentu a Rady (EU) 2019/1937 o ochraně osob, které oznamují porušení práva Unie, přijaté dne 23. října 2019. Dopracované návrhy zákonů budou následně předloženy do opakovaného mezirezortního připomínkového řízení (návrhy zmíněných zákonů jsou zařazeny do Plánu legislativních prací vlády na rok 2020, s termínem předložení vládě do září 2020)

Protikorupční linka, elektronická adresa a schránka pro listinná oznámení napomáhají vedle informační a poradenské funkce při komunikaci s veřejností ke kvalitnějšímu, cílenějšímu a efektivnějšímu naplňování protikorupčního programu vlády a Rezortního interního protikorupčního programu Ministerstva financí.